

บทเรียนสำเร็จรูป

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นายคงเดช เนตรพล

ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนอรพิมพ์วิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เล่มที่ 1

บทเรียนสำเร็จรูป

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นายกเดช เนตรพล

ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนอรพิมพิทยาศรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปชุด หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้มีทั้งหมด 13 เล่ม นักเรียนสามารถใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน จนค้นพบองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพราะบทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้ประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เล่มนี้ ได้จัดทำทั้งหมด 9 กรอบ ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรสถานศึกษา

ขอขอบคุณ นาย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน นาง ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นาง ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษโรงเรียน นาง ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษโรงเรียน นาง วิทยฐานะชำนาญการพิเศษโรงเรียน ที่ได้กรุณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษาและการวัดผลประเมินผล จนทำให้การจัดทำบทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้สำเร็จครบถ้วนสมบูรณ์ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสื่อการเรียนการสอน บทเรียนสำเร็จรูป ชุด “หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ” นี้

จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทั้งยังเป็นการช่วยลดภาระงานในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนอีกด้วย

นายกคงเดช เนตรพล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจง	1
คำแนะนำสำหรับครู	2
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	3
สาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้	4
แบบทดสอบก่อนเรียน	5
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	7
กรอบที่ 1 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	8
กรอบที่ 2 ความหมายของพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	9
กรอบที่ 3 การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยยึดหลักธรรม 3 ประการ	10
กรอบที่ 4 วิถีชีวิตประชาธิปไตย	11
“การคิดและปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย”	
กรอบที่ 5 การพัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม	12
กรอบที่ 6 การเคารพในศักดิ์ศรี และความเท่าเทียมกันของมนุษย์	13
กรอบที่ 7 ยึดมั่นในจารีตประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา ช้านาน	14
กรอบที่ 8 คำสอนพ่อ	15
กรอบที่ 9 สรุป	16
แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	17
เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	18
แบบทดสอบหลังเรียน	19
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	21
บรรณานุกรม	22

คำชี้แจง

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ผู้จัดทำได้กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ในหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนอรพิมพิทยาสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหา และประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ คือ มีการนำเสนอเนื้อหาที่ละน้อยเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามลำดับที่ควรรู้ก่อนและหลังที่ละกรอบในแต่ละกรอบจะมีคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด และทบทวน มีการเสริมแรงให้แก่ผู้เรียนเป็นระยะ โดยการเฉลยคำตอบให้รู้ในทันที ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามความสามารถของแต่ละบุคคลการประเมินผลการเรียนรู้ในเนื้อหานั้น นักเรียนจะได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อเป็นการตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทดสอบหลังเรียน เพื่อเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเอง ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากเฉลย

เริ่มต้นการเรียนรู้
บทเรียนสำเร็จรูป
กันนะครับ

คำแนะนำสำหรับครู

1. ใช้บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ครูควรศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ละเอียด ครบถ้วนก่อนที่จะให้นักเรียนเริ่มศึกษา
3. ครูแนะนำให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป คือ ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาเนื้อหา และประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ครูแนะนำให้นักเรียนศึกษาคำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียนให้ละเอียด หลังจากนั้นให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ศึกษาเนื้อหา และให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อหาครบถ้วนแล้ว
5. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาตามลำดับขั้นตอน และให้นักเรียนตระหนักถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยไม่เปิดดูเฉลยก่อน
6. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อเกิดปัญหา และคอยแนะนำแก่นักเรียน ถ้านักเรียนคนใดศึกษาไม่ทันในชั่วโมงเรียน ควรให้นำกลับไปศึกษาต่อที่บ้านได้ เพื่อให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

1. บทเรียนสำเร็จรูปนี้ เป็นบทเรียนสำหรับนักเรียนศึกษาด้วยตนเอง นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ดูคำตอบล่วงหน้าก่อนตอบคำถาม
2. ให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามไปที่ละกรอบตามลำดับ ไม่ควรข้ามกรอบ
3. เมื่อตอบคำถามบทเรียนเสร็จรูปแต่ละกรอบแล้ว ให้ตรวจว่าถูกหรือผิดในกรอบต่อไป
4. ถ้าคำตอบของนักเรียนตรงกับคำเฉลย ให้นักเรียนอ่านและทำบทเรียนในกรอบต่อไป
5. ถ้าคำตอบของนักเรียนไม่ตรงกับคำเฉลยไว้ ให้นักเรียนย้อนกลับไปอ่านกรอบเดิมอีกครั้ง เพื่อความเข้าใจแล้วตอบคำถามใหม่ หากยังไม่ถูกต้องอีก ให้กลับไปทบทวนอีกครั้ง จนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง ถ้าไม่เข้าใจจริงๆ ให้ถามครูเพื่อขอคำแนะนำ
6. ให้นักเรียนตั้งใจศึกษาบทเรียน ไม่ต้องรีบร้อนหรือกังวลว่าช้าหรือเร็วกว่าคนอื่น

สาระสำคัญ

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หมายถึงการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย คือการให้ความเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การเคารพสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิที่ตนพึงมี การขี้อภัยขังมาก และให้เกียรติเสียขังน้อย เป็นต้น การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยจะทำให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยได้
2. บอกหลักการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตยได้
3. ปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยได้ถูกต้อง
4. ตระหนักและเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตยได้

ไปทำข้อสอบก่อน
เรียนกันต่อเลยครับ

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาเลือกคำตอบให้ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ข้อใดถูกต้องที่สุด

- ก. ประชาชนผู้เป็นใหญ่
- ข. ประชาชนผู้มีอำนาจ
- ค. ประชาชนต้องอาศัยพึ่งพากัน
- ง. ประชาชนต้องตัดสินใจในทุกๆ เรื่อง

2. ข้อใดบอกความหมายของ “พลเมืองดี” ได้ถูกต้อง

- ก. คนที่มีจิตใจดี
- ข. คนที่นับถือศาสนาพุทธ
- ค. คนที่ปฏิบัติตามตนตามประเพณี
- ง. คนที่ปฏิบัติตามหน้าที่พลเมือง

3. ข้อใดบอกความหมายของ “พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย” ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. พลเมืองดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง
- ข. พลเมืองที่ยึดหลักประชาธิปไตยในสังคม
- ค. พลเมืองที่ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิต
- ง. พลเมืองที่ดำเนินชีวิตแบบครอบครัวประชาธิปไตย

4. ข้อใดคือหลักธรรม 3 ประการ ของการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

- ก. การวชิธรรม สามัคคีธรรม เมตตาธรรม
- ข. การวชิธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม
- ค. การวชิธรรม เมตตาธรรม ปัญญาธรรม
- ง. สามัคคีทำ ปัญญาธรรม เมตตาธรรม

5. ถ้านักเรียนกำลังมีข้อขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะแก้ปัญหาได้อย่างไร

- ก. ขอมรับเมื่อเพื่อนมีเหตุผลที่ดีกว่า
- ข. ให้เพื่อนในห้องช่วยตัดสินข้อขัดแย้ง
- ค. ตัดสินใจปัญหาตามความคิดของตนเอง
- ง. แจ้งครูประชันให้เป็นผู้ตัดสินข้อขัดแย้ง

6. ข้อใดข้อใดแสดงถึงการเคารพในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของมนุษย์

- ก. รัฐบาลจัดสรรเงินสงเคราะห์คนพิการ
- ข. ให้คนพิการใช้ห้องน้ำร่วมกับคนปกติ
- ค. ให้คนพิการใช้บันไดร่วมกับคนปกติ
- ง. การจัดให้คนพิการเรียนร่วมกับคนปกติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

7. ใครเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

- ก. ต่ายจับไล่แมวที่ชอบแอบเข้าบ้าน
- ข. ตู๊กตากลูกให้คนชรานั่งบนรถเมล์
- ค. ตาลจูคนแก่วิ่งข้ามถนนตอนรถกำลังวิ่ง
- ง. ตัวชอบเด็กดอกไม้นในสวนสาธารณะไปให้ครู

8. มานะถูกเพื่อนต้อย เขาโกรธมากแต่ไม่ได้ตอบเพื่อน แสดงว่ามานะยึดวิถีชีวิตประชาธิปไตยข้อใด

- ก. รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
- ข. รู้จักการประนีประนอม
- ค. รู้จักใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา
- ง. รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง

9. ถ้าทุกคนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จะเกิดผลอย่างไร

- ก. ทุกคนจะมีฐานะดีขึ้น
- ข. ชุมชนจะไม่เกิดการขัดแย้งกัน
- ค. ชุมชนมีวิถีชีวิตเรียบง่ายแบบชนบท
- ง. ทุกคนในชุมชนไม่ต้องทำงานหนัก

10. ใครต่อไปนี้ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ลุงไทไม่นับถือศาสนาใดเลย
- ข. ป้าสมใจไปร่วมงานศพตาโขน
- ค. ป้าสีทำบุญตักบาตรทุกวัน
- ง. ลุงทองแดงรำเซิ้งบั้งไฟในงานแห่บั้งไฟ

ข้อสอบยากไหม
ครับเพื่อนๆ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

1. ก
2. ง
3. ค
4. ข
5. ก

6. ง
7. ข
8. ง
9. ข
10. ค

กรอบที่ 1

พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ที่มาของภาพ ภาพจาก <http://www.uppicweb.com>

- “พลเมือง” หมายถึง ชาวเมือง ชาวประเทศ ประชาชน
- “พลเมืองดี” หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วน ทั้งกิจที่ต้องทำ และกิจที่ควรทำ
- “วิถี” หมายถึง สาย แนว ทาง ถนน
- “ประชาธิปไตย” เป็นคำที่ประกอบด้วย ประชา กับ อธิปไตย เมื่อ “อธิปไตย” แปลว่า เป็นใหญ่
- “ประชาธิปไตย” หมายถึง การที่ประชาชนผู้เป็นใหญ่มีอำนาจการตัดสินใจในสังคมชุมชน ที่ตนอาศัยผูกพันอยู่

คำถาม

ประชาธิปไตย หมายถึงอะไร

เฉลยกรอบที่ 1

(ประชาชนผู้เป็นใหญ่มีอำนาจในการตัดสินใจในสังคม
ชุมชนที่ตนอาศัยอยู่)

กรอบที่ 2

ความหมายพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ที่มาของภาพ ภาพคณะครูและนักเรียนโรงเรียนอรพิมพิทยาคมเดินรณรงค์ด้านยาเสพติด

“พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย” หมายถึง พลเมืองที่ดำเนินชีวิตในสังคม
โดยยึดหลักประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกัน ปฏิบัติต่อกัน
ด้วยความเคารพทั้ง กาย วาจา และใจ ไม่ก้าวร้าวในสิทธิของผู้อื่น เคารพในกฎเกณฑ์ของสังคม โดย
อาศัยหลักธรรม 3 ประการ

คำถาม

ข้อใดคือความหมายของ “พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย”

ก. การพึ่งพาผู้อื่น	ข. การทำงานให้ผู้อื่น
ค. การเคารพผู้ที่สูงวัยกว่า	ง. การก้าวร้าวสิทธิผู้อื่น

เฉลยกรอบที่ 2

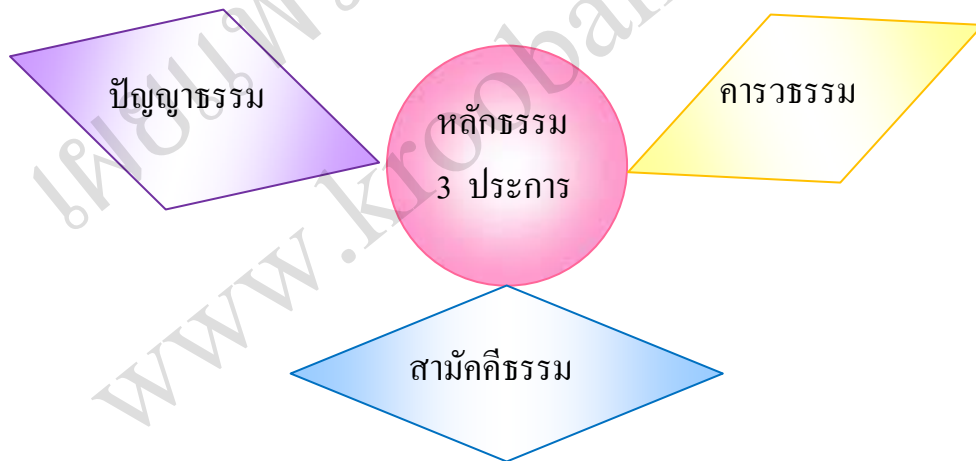
(ค.)

กรอบที่ 3

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย โดยยึดหลักธรรม 3 ประการ

ที่มาของภาพ ภาพนักเรียนโรงเรียนอรพิมพิทยาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร วัด โนนไม้แดง หลักจากเวียนเทียน

ที่มาของภาพ ภาพนักเรียนโรงเรียนอรพิมพิทยาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร วัด โนนไม้แดง หลักจากเวียนเทียนถวายพระในวันมาฆบูชา

คำถาม

การเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยต้องยึดหลักธรรม 3 ประการ
ได้แก่อะไรบ้าง

เฉลยกรอบที่ 3

(การวชิธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม)

กรอบที่ 4

วิถีชีวิตประชาธิปไตย

วิถีชีวิตประชาธิปไตย หมายถึง การดำเนินชีวิตของประชาชนตามวิถีทางประชาธิปไตย ประกอบด้วย

1. การคิดและปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย

การคิดและปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย หมายถึง การคิดอย่างมีเหตุผล การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา การรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน การเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น การปฏิบัติตนตามกฎหมายและวัฒนธรรมประเพณี การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง การรู้จักการประนีประนอม การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และการยึดหลักการมากกว่าตัวบุคคล

ที่มาของภาพ ภาพจาก <http://ndc.prd.go.th/Sitedirectory>

คำถาม

นิภาต่อว่าเพื่อนที่ยืมดินสอแล้วทำหาย แสดงว่านิภาไม่ปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย ตามความหมายใด

เฉลยกรอบที่ 4

(รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน)

กรอบที่ 5

2. การพัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

การพัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม หมายถึง การใฝ่เรียนรู้ การฝึกฝนตนเอง การศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ การใช้ความคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาได้ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การสร้างความเจริญให้กับครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และการชื่นชมยินดีที่ได้มีส่วนร่วมในการรับใช้สังคม

ที่มาของภาพ ภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอรพิมพิทยานำเสนอโครงการ

คำถาม

ข้อใดคือความหมายของการพัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

ก. การศึกษาหาความรู้	ข. การรู้จักประนีประนอม
ค. การรู้จักควบคุมอารมณ์	ง. การแก้ปัญหอย่างรวดเร็ว

เฉลยกรอบที่ 5

(ก.)

กรอบที่ 6

3. การเคารพในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของมนุษย์

การเคารพในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ หมายถึง การยอมรับความแตกต่างของบุคคลทั้งเชื้อชาติ วัฒนธรรม และศาสนา การรักความยุติธรรมในสังคม ให้ทุกคนในสังคมได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ที่มาของภาพ ภาพจาก <http://www.muangthaiinsurance.com/images>

คำถาม

ข้อใดแสดงถึง ความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ในการเข้าแถวรับอาหารของนักเรียน

- ก. ยืนเรียงตามลำดับความสูง
- ข. นักเรียนหญิงรับก่อนนักเรียนชาย
- ค. มาก่อนยืนก่อนมาทีหลังยืนทีหลัง
- ง. เรียงตามลำดับความต้องการอาหาร

เฉลยกรอบที่ 6

(ค.)

กรอบที่ 7

4. ยึดมั่นในจารีตประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านาน

ยึดมั่นในจารีตประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านาน หมายถึง ความโอบอ้อมอารี การช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ความกตัญญูทดแทนบุญคุณ การเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือผู้อาวุโส ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณี

ที่มาของภาพ ภาพกิจกรรมไหว้ครูของนักเรียนโรงเรียนสมานมิตรวิทยา

คำถาม

การบริจาคทานเป็นการยึดมั่นในจารีตประเพณีวัฒนธรรม ด้านใด

เฉลยกรอบที่ 7

(ความโอบอ้อมอารี การช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก)

กรอบที่ 8

คำสอนของพ่อ

(พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชการที่ 9)

<http://www.dwr.go.th/royal>

“...หลักของเหตุผลมีหลักการว่า ถ้ามี
สิ่งใดที่เราต้องเผชิญ ต้องพบ
ต้องมีเหตุผลทั้งสั้นค่านี้นี่สองค่า เหตุคือต้น
ของสิ่งที่เราเผชิญ และผลเป็นสิ่งที่ต่อเนื่องจาก
สิ่งที่เกิดขึ้นแก่เราถ้าเราเผชิญสิ่งใด และเรา
พิจารณาด้วยเหตุผล
ต่อไปเราจะเผชิญสิ่งที่ถูกต้อง...”
(พระราชดำรัส เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2519)

“...การฝึกฝนและปลูกฝังความรู้จักเหตุ ความรู้จักผิดชอบชั่วดี
เป็นสิ่งจำเป็นไม่น้อยกว่าการใช้วิชาการ เพราะการรู้จักพิจารณาให้เห็นเหตุเห็นผล
ให้รู้จักจำแนกสิ่งผิดชอบชั่วดี ได้โดยกระจ่าง ย่อมทำให้มองบุคคล มองสิ่งต่างๆ
ได้ลึกลงไปจนเห็นความจริง..”
(พระราชดำรัส เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2516)

คำถาม

จากพระบรมราโชวาท พ่อสอนให้เป็นคนดีอย่างไรบ้าง

เฉลยกรอบที่ 8

(1. ถ้าเราเผชิญสิ่งใด และเราพิจารณาด้วยเหตุผล ต่อไปเราจะเผชิญสิ่งที่ถูกต้อง 2. ความรู้จักผิดชอบชั่วดี เป็นสิ่งจำเป็นไม่น้อยกว่าการใช้วิชาการ 3. ให้รู้จักจำแนกสิ่งผิดชอบชั่วดีได้โดยกระจ่าง ย่อมทำให้มองบุคคล มองสิ่งต่างๆ ได้ลึกกลงไปจนเห็นความจริง)

กรอบที่ 9

ที่มาของภาพ ภาพนักเรียนโรงเรียนอรพิมพิทยาสภาช่วยกันทำความสะอาดชุมชนบ้านอรพิมพิ

สรุป

“พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย” หมายถึง พลเมืองที่ดำเนินชีวิตในสังคม โดยยึดหลักประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพทั้งกาย วาจา และใจ ไม่ก้าวร้าวในสิทธิของผู้อื่น เคารพในกฎเกณฑ์ของสังคม โดยอาศัยหลักธรรม 3 ประการ ได้แก่ การวธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม นอกจากนี้พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยต้องปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย เช่น การคิดและปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย การพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม การเคารพในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ และ ยึดมั่นในจารีตประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านาน

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกหัวข้อด้านซ้ายมือที่สัมพันธ์กันมาเติมด้านหน้า
ของแต่ละข้อให้ถูกต้อง

- 1. การไฟ้เรียนรู้
- 2. สาย แนว ทาง ถนน
- 3. การคิดอย่างมีเหตุผล
- 4. ชาวเมือง ชาวประเทศ ประชาชน
- 5. ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วน
ทั้งกิจที่ต้อง
- 6. แบบการปกครองที่ถือมคติ
ปวงชนเป็นใหญ่
- 7. ปัญญาธรรม
- 8. พลเมืองที่ดำเนินชีวิตในสังคม
โดยยึดหลักประชาธิปไตย
ในชีวิตประจำวัน
- 9. ความยึดมั่นในชาติ ศาสนา
และพระมหากษัตริย์
- 10. การรักความยุติธรรมในสังคม

ก. วิถี

ข. พลเมือง

ค. พลเมืองดี

ง. ประชาธิปไตย

จ. หลักธรรม 3 ประการ

ฉ. พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ช. การเคารพในศักดิ์ศรีและ
ความเท่าเทียมกันของมนุษย์

ซ. การพัฒนาตนเอง และมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

ฌ. การคิดและปฏิบัติตนตาม
วิถีประชาธิปไตย

ณ. ยึดมั่นในจารีตประเพณี
วัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

- ช 1. การไฟ้เรียนรู้
ก 2. สาย แนว ทาง ถนน
ฅ 3. การคิดอย่างมีเหตุผล
ข 4. ชาวเมือง ชาวประเทศ ประชาชน
ค 5. ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้ครบถ้วน
ทั้งกิจที่ต้อง และกิจที่ควรทำ
ง 6. แบบการปกครองที่ถื้อมติ
ปวงชนเป็นใหญ่
จ 7. ปัญญาธรรม
ฉ 8. พลเมืองที่ดำเนินชีวิตในสังคม
โดยยึดหลักประชาธิปไตย
ในชีวิตประจำวัน
น 9. ความยึดมั่นในชาติ ศาสนา
และพระมหากษัตริย์
ช 10. การรักความยุติธรรมในสังคม

ก. วิถี

ข. พลเมือง

ค. พลเมืองดี

ง. ประชาธิปไตย

จ. หลักธรรม 3 ประการ

ฉ. พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ช. การเคารพในศักดิ์ศรีและ
ความเท่าเทียมกันของมนุษย์

ซ. การพัฒนาตนเอง และมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

ฅ. การคิดและปฏิบัติตนตาม
วิถีประชาธิปไตย

น. ยึดมั่นในจารีตประเพณี
วัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาเลือกคำตอบให้ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว
แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดบอกความหมายของ “พลเมืองดี” ได้ถูกต้อง ก. คนที่มีจิตใจดี ข. คนที่นับถือศาสนาพุทธ ค. คนที่ปฏิบัติตามตนตามประเพณี ง. คนที่ปฏิบัติตามหน้าที่พลเมือง 2. ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ข้อใดถูกต้องที่สุด ก. ประชาชนผู้มีอำนาจ ข. ประชาชนผู้เป็นใหญ่ ค. ประชาชนต้องอาศัยพึ่งพากัน ง. ประชาชนต้องตัดสินใจในทุกๆ เรื่อง 3. ข้อใดบอกความหมายของ “พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย” ได้ถูกต้องที่สุด ก. พลเมืองดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง ข. พลเมืองที่ยึดหลักประชาธิปไตยในสังคม ค. พลเมืองที่ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิต ง. พลเมืองที่ดำเนินชีวิตแบบครอบครัวประชาธิปไตย	4. ใครเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ก. ต่ายขับไล่แมวที่ชอบแอบเข้าบ้าน ข. ตักตาลูกให้คนชรานั่งบนรถเมล์ ค. ตาลงคนแก่วิ่งข้ามถนนตอนรถกำลังวิ่ง ง. คิ้วชอบเด็ดดอกไม้ในสวนสาธารณะไปให้ครู 5. ข้อใดคือหลักธรรม 3 ประการ ของการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ก. การวชิธรรม สามัคคีธรรม เมตตาธรรม ข. การวชิธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม ค. การวชิธรรม เมตตาธรรม ปัญญาธรรม ง. สามัคคีทำ ปัญญาธรรม เมตตาธรรม 6. ถ้านักเรียนกำลังมีข้อขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนจะแก้ปัญหาได้อย่างไร ก. ยอมรับเมื่อเพื่อนมีเหตุผลที่ดีกว่า ข. ให้เพื่อนในห้องช่วยตัดสินข้อขัดแย้ง ค. ตัดสินใจปัญหาตามความคิดของตนเอง ง. แจ้งครูประชันให้เป็นผู้ตัดสินข้อขัดแย้ง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

7. ข้อใดข้อใดแสดงถึงการเคารพในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของมนุษย์

- ก. รัฐบาลจัดสรรเงินสงเคราะห์คนพิการ
- ข. ให้คนพิการใช้ห้องน้ำร่วมกับคนปกติ
- ค. ให้คนพิการใช้บันไดร่วมกับคนปกติ
- ง. การจัดให้คนพิการเรียนร่วมกับคนปกติ

8. มานะถูกเพื่อนต่อข เขาโกรธมากแต่ไม่ได้ตอบเพื่อน แสดงว่ามานะยึดการปฏิบัติตนตามวิธีประชาธิปไตยข้อใด

- ก. รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
- ข. รู้จักการประนีประนอม
- ค. รู้จักใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา
- ง. รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง

9. ใครต่อไปนี้ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ป้าสีทำบุญตักบาตรทุกวัน
- ข. ลูกไทไม่นับถือศาสนาใดเลย
- ค. ป้าสมใจไปร่วมงานผีตาโขน
- ง. ลูกทองแดงรำเซิ้งบั้งไฟในงานแห่บั้งไฟ

10. ถ้าทุกคนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จะเกิดผลอย่างไร

- ก. ทุกคนจะมีฐานะดีขึ้น
- ข. ชุมชนจะไม่เกิดการขัดแย้งกัน
- ค. ชุมชนมีวิถีชีวิตเรียบง่ายแบบชนบท
- ง. ทุกคนในชุมชนไม่ต้องทำงานหนัก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

1. ง

2. ข

3. ค

4. ค

5. ข

6. ค

7. ง

8. ง

9. ค

10. ข

บรรณานุกรม

<http://www.kr.ac.th/ebook/savalee/b1.htm>

ประทุม กุมารและยุภาพร โคตรศรีวงษ์. 2551. สังคมศึกษา ป.6. บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค
จำกัด

เผยแพร่บนเว็บไซต์
www.kroobannok.com

ประชาชนนั้นเล่าคือพลเมือง
ประชาธิปไตย ใครก็รู้คู่น้องพี่
ควรธรรม ปัญญา สามัคคี
ความสุขล้วนมีทั่วเมืองไทย

อีกทั้งเรื่อง แนว ถนน คือวิถี
ความหมายมีประชาชนผู้เป็นใหญ่
พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
มีน้ำใจทั่วทุกคนพันทุกซ์เอย

คำสอนของพ่อ

(พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชการที่ 9)

“...ความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติ บริหารงานใหญ่ เช่น งาน
ของแผ่นดิน และความสามัคคีนี้อาจเกิดขึ้นมั่นคงได้ ก็ด้วยบุคคลในหมู่คณะ มีคุณธรรม เป็น
เครื่องยึดเหนี่ยวผูกพันจิตใจของกันและกันไว้ คุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น
ประการหนึ่ง ได้แก่ การให้ คือให้การส่งเคราะห์ช่วยเหลือกัน ให้อกัยไม่ถือทากัน
ให้คำแนะนำตักเตือนที่ดีต่อกัน
ประการที่สอง ได้แก่ การมีวาจาดี คือพูดแต่คำสัจคำจริงต่อกัน พูดให้กำลังใจกัน
พูดแนะนำประโยชน์กัน และพูดให้รักใคร่ป้องกัน
ประการที่สาม ได้แก่ การทำประโยชน์ให้แก่กัน คือประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์เกื้อกูล
ทั้งแก่กันและกัน และแก่หมู่คณะโดยส่วนรวม
ประการที่สี่ ได้แก่ การวางตนได้สมน้ำเสมออย่างเหมาะสม คือไม่ทำตัวดีเด่นเกินกว่าผู้อื่นและไม่
ด้อยให้ต่ำทราวมไปจากหมู่คณะ
หมู่ใดมีคุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวกันไว้ดังกล่าว หมู่คณะนั้นย่อมมีความเจริญ มั่นคงขึ้นด้วย
สามัคคีธรรม...”

(พระราชดำรัสพระราชนานแก่สามัคคีสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ในการเปิดประชุมประจำปี
พ.ศ. 2552 ระหว่างวันที่ 10 – 11 เมษายน 2552)

คำสอนของพ่อ

(พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชการที่ 9)

“...ความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติ บริหารงานใหญ่ เช่น งานของแผ่นดิน และความสามัคคีนี้จะเกิดมีขึ้นมั่นคงได้ ก็ด้วยบุคคลในหมู่คณะ มี คุณธรรม เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวผูกพันจิตใจของกันและกันไว้ คุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น ประการหนึ่ง ได้แก่ การให้ คือให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือกัน ให้ภัยไม่ถือกัน ให้คำแนะนำตักเตือนที่ดีต่อกัน

ประการที่สอง ได้แก่ การมีวาจาดี คือพูดแต่คำสัจคำจริงต่อกัน พูดให้กำลังใจกัน พูดแนะนำประโยชน์กัน และพูดให้รักใคร่ปรองดองกัน

ประการที่สาม ได้แก่ การทำประโยชน์ให้แก่กัน คือประพฤติปฏิบัติตนให้เกิด ประโยชน์เกื้อกูลทั้งแก่กันและกัน และแก่หมู่คณะโดยส่วนรวม

ประการที่สี่ ได้แก่ การวางตนได้สมน้ำเสมออย่างเหมาะสม คือไม่ทำตัวดีเด่นเกินกว่า ผู้อื่นและไม่ค้อยให้ต่ำทรมานไปจากหมู่คณะ

หมู่ใดมีคุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวกันไว้ดังกล่าว หมู่คนนั้นย่อมมีความเจริญ มั่นคงขึ้น ด้วยสามัคคีธรรม...”

(พระราชดำรัสพระราชทานแก่สามัคคีสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ในการเปิดประชุมประจำปี พ.ศ. 2552 ระหว่างวันที่ 10 – 11 เมษายน 2552)

